

Znanstvena izložba plodova ukrasnih voćnih vrsta i šumskih voćkarica na Zavodu za ekologiju i uzgajanje šuma Fakulteta šumarstva i drvne tehnologije

Drvodelić, Damir

Source / Izvornik: **Šumarski list, 2022, 553 - 555**

Journal article, Published version

Rad u časopisu, Objavljena verzija rada (izdavačev PDF)

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:108:826695>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-08-10**



Repository / Repozitorij:

[University of Zagreb Faculty of Forestry and Wood Technology](#)



ZNANSTVENA IZLOŽBA PLODOVA UKRASNIH VOĆNIH VRSTA I ŠUMSKIH VOĆKARICA NA ZAVODU ZA EKOLOGIJU I UZGAJANJE ŠUMA FAKULTETA ŠUMARSTVA I DRVNE TEHNOLOGIJE

Izv. prof. dr. sc. Damir Drvodelić

Na Zavodu za ekologiju i uzgajanje šuma fakulteta šumarstva i drvne tehnologije, u zaštićenim staklenim vitrinama postoji unikatna i vrlo vrijedna zbirka sjemena, koju je svojom marljivošću prikupljao prof. dr. sc. Andrija Petračić (Petrinja, 22.10.1879. – Zagreb, 14.8.1958.) kojega možemo smatrati „matičarem Šumarskog fakulteta“, kao i akademik Milan Anić (Plitvički Ljeskovac, 8.10.1906. – Zagreb, 20.6.1968.). Prof. dr. sc. Andrija Petračić bio je prvi dekan Gospodarsko-šumarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i osnivač Zavoda za uzgajanje šuma (14.3.1921.) te Šumskog vrta u Maksimiru. Bio je njegov prvi predstojnik do umirovljenja 1952. godine. Svojim nastavnim i znanstvenim radom utemeljio je zagrebačku školu uzgajanja šuma, dok je akademik Milan Anić bio najznačaj-

niji predstavnik te iste škole. Zbirka sjemena broji oko 1000 autohtonih i alohtonih vrsta drveća i grmlja. Na svakoj bočici piše puno i validno latinsko ime vrste i godina sakupljanja. Na nekim bočicama piše i lokalitet sakupljanja. U ono vrijeme, bez brzih komunikacija, sve je išlo daleko sporije, ali kvalitetnom međunarodnom suradnjom sa znanstvenim institucijama i pojedincima, profesori su uspjeli doći do sjemena brojnih vrsta iz dalekih krajeva svijeta. Isto sjeme su naklijavali i slikali izgled supki (kotiledona) i klijanca, i te fotografije koristili u svojem znanstvenom i nastavnom radu, kao i za pisanje Šumarske enciklopedije. Ovako raznolika i velika zbirka sjemena rijetko se može vidjeti u okvirima neke znanstveno-nastavne institucije.





Nakon puno godina 17.10.2022., izv. prof. dr. sc. Damir Drvodelić kao predmetni nastavnik na Osnivanju šuma, gdje je predmet istraživanja šumsko sjemenarstvo, rasadničarstvo i pošumljavanje, na Zavodu za ekologiju i uzgajanje šuma postavio je izložbu plodova ukrasnih voćnih vrsta i šumskih voćkarica, utemeljeno na znanstvenim načelima. Višegodišnjom suradnjom s mnogo voćara i zaljubljenika u stare sorte i šumske voćkarice te sudjelovanjem na međunarodnoj manifestaciji "Sačuvajmo stare sorte Cernik 2022", koji se održao 15.10.2022. u poznatom Kulmerovom dvorcu u Cerniku, razmijenjene su sadnice šumskih voćkarica i uspostavljeni vrlo kvalitetni kontakti s voćarima iz Republike Hrvatske, ali i mnogih drugih susjednih država. Manifestacija se održava dva puta godišnje u organizaciji Udruge vinogradara i voćara Cernik i OPG-a Hudolin iz Dragalića. Osim plodova i sadnica, mogle su



se vidjeti i rijetke preradevine od starih sorti voća i povrća. Poznati ekspert i veliki entuzijast glede voćki Ivica Kadić, koji trenutno živi u Göttingenu, donio je na izložbu plodove iz tri botanička vrta (Alter Botanischer Garten, Forstbotanischer Garten i Neuer Botanischer Garten) iz toga grada, a nakon izložbe poklonio ih je meni. Radi se o prelijepoj zbirci plodova s lišćem, a svi su sakupljeni sa stabala koja su determinirana s pločicama. Osim toga, na izložbi su se mogli vidjeti plodovi zvjezdaste jabuke koju u svojoj kolekciji ima poznati uzgajivač starih sorti voća Mirko Veić iz Mihaljevca kod Požege, koji je autor knjige Stare sorte jabuka. Također su bili izloženi, prema voćarima i šumarima, najsitniji ikada viđeni plodovi divlje kruške iz Spačvanskog bazena. Iz botaničkog vrta iz Göttingena pristigle su sljedeće vrste, hibridi i kultivari: vrsta *Pyrus salicifolia*, hibrid *Malus* 'Marshall Oyama', hibrid *Crataegus* × *lavallei*



S.V. -7.
Sorbus aucuparia



'Carrierei', vrsta *Malus sylvestris*, *Malus coronaria* 'Kola', hibrid *Malus* 'Gwendelyn' vrsta *Crataegus persimilis*, sjemenjaci vrste *Cydonia oblonga*, ekstra krupni plodovi s debelim mesnatim arilusom vrste *Juglans nigra* sa stabla starog oko 300 godina, hibrid *Malus x zumi*, *Malus* 'Rote Suzi', *Malus robusta* 'Fastigiata', *Chaenomeles speciosa* 'Umbilicata', *Malus baccata* var. *mandshurica*, *Malus baccata* 'Selektion Kalmthout' sjemenjaci vrste *Mespilus germanica*, hibrid *Malus* 'Golden Hornet' *Malus coronaria* 'Charlottae', *Malus coronaria* 'Niewlandiana' *Malus floribunda* iz Japana, *Sorbus aucuparia*, *Sorbus aria*, *Malus x robusta* 'Juan', *Sorbus koehneana*, *Sorbus torminalis* sa stabla s najkrupnijim plodovima, *Sorbus sargentiana* i *Sorbus domestica*.

Izložbu su od 17.10. do 19.10. 2022. godine posjetili brojni profesori i studenti Fakulteta šumarstva i drvne tehnologije te ostali oduševljeni ljepotom, bojom i mirisom plodova nekih izloženih voćki. Sve sjemenke iz plodova će biti pažljivo ekstrahirane i sačuvane u kolekciji sjemena na Zavodu za ekologiju i uzgajanje šuma, a isto tako proizvest će se sadnice u rasadniku „Šumski vrt i arboretum“ u znanstvene



svrhe. Ova izložba je izuzetno dobar poticaj za nadolazeće godine, kako bi izložba bila još raznolikija i bolja te kako bi se sačuvao genofond ponekad vrlo rijetkih starih sorti voća, ukrasnih voćnih vrsta i šumskih voćkarica iz cijeloga svijeta, upravo u već spomenutoj zbirci sjemena koju su osnovali naši ugledni prof. dr. sc. Andrija Petračić i akademik Milan Anić. Ovakve izložbe treba raditi posebno danas u svjetlu globalnih klimatskih promjena i mogućeg nestanka nekih vrsta ili pak potencijalne mogućnosti za sadnju nekih novih ili zaboravljenih vrsta na staništa gdje prije nije bio moguć njihov uzgoj. Poruka ove izložbe je jedno-glasna i vrlo snažna - sačuvajmo stare sorte.

